

Kortárs egészségügyi újságírás Magyarországon

Dunai Tamás*, Sifter Adél*

* Szegedi Tudományegyetem

Kulcsszavak

egészségügyi újságírás
egészségügy
újságírás
health journalism
intézményesülés
blogoszféra
civil újságírás
hitelesség
ismeretterjesztés

health journalism
healthcare
journalism
institutionalization
blogosphere
civil journalism
credibility
dissemination of knowledge

Absztrakt

Az egészségügyi újságírás ma Magyarországon a sajtó más szakterületeihez képest is meglehetősen elhanyagolt terület. Egyrészt az újságírás általános válsága okán egyre fogyatkoznak a hozzáértő képviselői, másrészt az akadémiai érdeklődés is hiányzik: a kortárs egészségügyi sajtó tudományos feldolgozása még nem történt meg. Jelen dolgozat az intézményesülési folyamatok (szervezetek, szakmai díjak, képzések) bemutatásán túl a terület jellemző töréspontjainak meghatározása révén igyekszik feltárni a hazai egészségügyi újságírás sajátosságait, elkülönítve egymástól a tudományos, a szakmai és a nagyközönségnek szóló kiadványokat, az online és az offline felületeket, valamint a professzionális és a civil tartalmakat. Tanulmányunk áttekintő jellegű. Célja, hogy feltegye az akadémiai vizsgálatok térképére a hazai egészségügyi újságírást, meghatározza annak fő jellemvonásait, illetve rendszerezze a fontosabb szereplőit.¹

Mielőtt belefognánk a hazai egészségügyi újságírás jellemzőinek leírásába, muszáj definiálnunk azt, mit is értünk egészségügyi újságírás alatt. Az egészségügyi újságírás alapvetően a sajtó egy tematikus területe. Két megközelítést különíthetünk el az alapján, hogy hol vannak a téma határai. Szűk értelemben a szakmai, azaz az egészség-betegség, az orvosi szakma és az orvostudomány témakörével foglalkozó sajtót értjük alatta (az angol erre a medical vagy health care journalism kifejezést használja), tág értelemben a lelki egészséggel, egészséges életmóddal, természetgyógyászával, fitnessszel vagy akár testépítéssel foglalkozó sajtótermékek is ehhez a területhez sorolhatók (erre használja az angol a health journalism kifejezést). Ez az elkülönítés csak látszólag könnyű, a kettő közti határ számos esetben elmosódik. Mi elsősorban az egészségügyi újságírás szűk értelmével dolgozunk, nem vitatva el azonban a tág értelmezés létjogosultságát és fontosságát, így a lappiac bemutatásakor olyan lapokat is említünk, amelyeknél a második megközelítés dominál.

Az egészségügyi újságíráson belül emellett léteznek azok a töréspontok is, amelyek az új média hatására az újságírás valamennyi területén megjelentek: a régi és az új média, az offline és az online platformok, a tradicionális és a civil újságírás, a profi és az amatőr tartalom-előállítók ellentétei gyakran eredményeznek vitákat az egyes oldalak képviselői között (erről lásd bővebben: Tófalvy 2017). Az egészségügyi újságírás egyes területei közt így egyfajta hierarchikus viszony jön létre a társadalomban élő kulturális normák és előítéletek alapján, és ezzel együtt jár az a paradox helyzet, hogy a hagyományos, professzionális szakújságírás presztízse ugyan magasabb, olvasottsága viszont többnyire alacsonyabb az új felületekhez képest.

Az egészségügyi újságírás kereteinek meghatározásakor arra is figyelniünk kell, hogy a különféle sajtótermékek mekkora terjedelemben foglalkoznak az egészséggel. Három szintet különíthetünk el: a rendszert a teljesen tematikus, a részben (fix időközönként vagy helyen/rovatban) tematikus és a témát csak alkalmanként érintő sajtótermékek alkotják. Ennek elemei egyrészt a hagyományos és az online lapok, illetve azok rovatai, cikkei, másrészt a televízió-, rádió- és online csatornák, valamint azok műsorai vagy videóí, harmadrészt a blogok és mikroblogok bejegyzései. Ezek közül jelen dolgozatban csak az írott sajtó részeként értelmezhető elemekkel foglalkozunk.

A hierarchikus és tematikus aspektus azonban – amellet, hogy természetesen nem csak külön-külön, de egymással kölcsönhatásban is érdemes ezeket vizsgálni – még mindig nem ad teljes képet az egészségügyi újságírásról. Legalább ilyen fontos szerepet játszik az elérés kérdése is: vagyis az, hogy mely sajtótermék milyen körben hozzáférhető. Ez alapján megkülönböztethetünk szakmai tudományos, szakmai nem tudományos és nagyközönségnek szóló kategóriákat. Ezeknek a kategóriáknak az elérése sokszor éppen fordítottan arányos a szakmai megalapozottságukkal. Az egyszerű fogyasztó nem csak azért nem tud a komoly orvosi szakértelmet tükröző forrásokból tájékozódni, mert nem kompetens a témában, hanem azért sem, mert ezekhez fizikailag nem férhet hozzá, a tudományos, szakmai folyóiratok legtöbbször zárt rendszerben történő forgalmazása miatt.²

Mindez a sokszoros (hierarchikus és tematikus) töredezettség élesen hívja elő a hitelesség és a megbízhatóság kérdését. Melyik tartalomban bízhatok? Melyikben nem? Az újságírás általános válsága az egészségügyi újságírást élesebben érinti, hiszen ezek a sajtótermékek az egészségkommunikáció legfontosabb platformjai, ezek végzik az egészséggel és betegségekkel kapcsolatos tudás disszeminációját, fő funkciójuk a tájékoztatás mellett az ismeretterjesztés. A hitelesség kérdésének megítélése azonban rendkívül nehézé vált, ahogy azt néhány esetben látni is fogjuk.

Az egészségügyi újságírás

Az egészségügyi újságírás mint a sajtó egy tematikusan jól körülhatárolható részterülete alapvetően két – szakmai és befogadói – oldalról közelíthető meg. A szakmai oldalon belül azonban a terület sajátosságaiból adódóan különbséget kell tennünk az előállítóként feltűnő újságírói szakma és az orvostudomány képviselői között.

A megfelelő szakmai tartalom létrehozásához – mint az újságírás minden ehhez hasonlóan specifikus területén – a témához kapcsolódó magas szintű tudással kell rendelkeznie a szöveg előállítójának. Mivel ennek a tudásnak az elsajátítása az egészségüggyel kapcsolatban egy kívülálló (újságíró) számára jóval nehezebb a terület zártsága, egyfajta megközelíthetlensége miatt, gyakori, hogy a cikkírók épp a másik szakmai oldalról, az egészségügyben dolgozó, ám újságírói tapasztalattal és képesítéssel nem rendelkezők közül kerülnek ki.³ A másik szakmai tudásával kapcsolatos – mindkét fél részéről tanúsított – hiányosságok komoly feszültségeket képesek generálni. Olyannyira, hogy ezeket még a befogadó oldal is érezheti, ha adott esetben egy szakmailag megalapozott, de stilisztikailag nem megfelelő vagy épp ellenkezőleg, egy jól komponált, de szak(orvosi) hitelességgel nem rendelkező szöveggel találja szemben magát. A jól írtág és a szakmai megalapozottság kettős elvárása a terület zártsága miatti megnehezített információszerzéssel együtt (vö. Larsson 2004) leszűkíti az egészségügyi újságírást magas színvonalon művelők számát.

Ahhoz, hogy az egészségügyi sajtót megfelelően körvonalazni tudjuk, elengedhetetlen az intézményi háttérnek bemutatása. Magyarországon az egészségügyi újságírás mint önálló terület kevéssé intézményesült. Mindez jól láthatóvá válik, ha megvizsgáljuk az intézményesülés legfontosabb elemeit. Az egészséggel foglalkozó tematikus lapok, rovatok, cikkek mellett az intézményesülés szempontjából fontos a területhez kapcsolódó szervezetek, szakmai elismerések és díjak, valamint oktatás (specializált újságíróképzés) megléte.

Magyarországon az egészségügyi újságírás formális intézménye a Magyar Újságírók Országos Szövetsége (MÚOSZ) Egészségügyi, Szociálpolitikai és Társadalombiztosítási Szakosztálya.⁴ A 2018-ban körülbelül 130 fős tagságot számláló szakosztály létrejött a rendszerváltás idejére tehető, korábban a belpolitikai szakosztály egyik tagozatcsoportja volt, ám az egyre szaporodó egészségügyi témák és a terület felé orientálódó újságírók számának megnövekedése miatt indokolttá vált önálló egységgé válnia a MÚOSZ-on belül. A szakosztályba bekerülni csak a szövetségen belül lehetséges, felvételüket általában azok kérik, akik munkájuk során egészségügyi, szociális és társadalombiztosítási kérdésekkel foglalkoznak a legkülönfélébb sajtóorgánumoknál az ország különböző településein, főállású- vagy szabadfoglalkozású újságíróként. A tagok között kis létszámban, de akadnak egészségügyi dolgozók is, akik rendszerint mellékesen foglalkoznak az újságírással. Nógrádi Tóth Erzsébet, a szakosztály jelenlegi elnöke személyesen közel 30 éve foglalkozik szakmai újságírással, elmondása szerint a szakosztály folyamatosan működik, ám amíg korábban szinte havonta voltak rendezvényeik, az utóbbi időben évente csak néhányat tartanak. A sajtó gondjai hatással vannak minden szakterületen dolgozó újságíróra, az országos közéleti sajtóorgánumoknál egyre kevesebb helyen van arra lehetőség, hogy valaki kizárólag egészségügyi témával foglalkozhasson. Pedig az egészségügyi újságírás

egy olyan speciális terület, amely megköveteli a szakma és a betegségek pontos ismeretét. Bár vannak még kimondottan egészségügyi szakújságírók a napilapoknál, hetilapoknál, és elég sok a kifejezetten egészségügyi szaklap, webes újság is, Nógrádi Tóth Erzsébet nem látja túl biztatónak a helyzetet. Az egészségügyi újságírás szempontjából releváns lapokat (melyek álláspontja szerint elsősorban a szaklapok) épp úgy, mint az újságírás bármely más területét, érzékenyen érinti a közösségi média térnyerése, ahol olyanok is foglalkoznak a témával, akik nem értenek a területhez. Néhány profi egészségügyi szakújságíró azonban természetesen még mindig jelen van az írott sajtóban, köztük olyanok is, akik nem tagjai a szakosztálynak. Ez a jelenlét azért is lényeges, mert ezen a területen különösen fontos szerepe van a szöveg előállítójának. Egy magát az egészségügybe bedolgozó újságíró egy új szerkesztőségbe kerülve is képes megtartani nem csak szakmai információforrásait, de akár az olvasóit is. A hitelesség kérdése kétségtelenül fontos sarokköve a szakújságírásnak, ám mivel ma már nagyon kevés helyen lehetséges csupán egy olyan specifikus területre fókuszálni, mint az egészségügy, a legtöbb újságíró több fronton kénytelen helytállni, ami hosszú távon óhatatlanul is bizonyos fokú felületességhez vezethet. A sajtópiac egészét tekintve nem túl rózsás az egészségügyi újságírók helyzete, de egyes tematikus lapoknál azért jobb a helyzet.

Az egészségügyi újságírás intézményesüléséhez nagy mértékben hozzájárulnak azok a szakmai elismerések és díjak is, amelyek a terület képviselőinek munkáját jutalmazzák. Ilyen például az Európai Unió Egészségügyi Újságíró Díj, a Magyar Orvosi Kamara MOK Média Díja vagy a Semmelweis Egyetem által létrehozott Kopp Mária Médiadíj is. Az EU 2009-13-as egészségügyi programja során évente kiosztott, nemzetközi viszonylatban is elismert Európai Unió Egészségügyi Újságírói Díj (Vassiliou 2009) (Egészségügyi Újságírói Díj, cco.hu) nem csak a tagállamként minket is érintő uniós egészségpolitikai törekvések miatt fontos, hanem mert egyetlen magyarként, 2012-ben Makarész Rita *A legolcsóbb antidepresszáns* című, a testmozgás depresszió megelőző szerepéről szóló cikkével második helyezést érdemelt ki. (hvg.hu 2012)

Hazai viszonylatban a Magyar Orvosi Kamara 1998-ban alapított MOK Média Díja az egyik legjelentősebb egészségügyi újságírói elismerés. A díjat egészségügyi ismeretterjesztés, valamint egészségügyi publicisztika kategóriákban ítélik oda, és „azok az újságírók, médiaszakemberek kaphatják, akik az egészségügyi újságírást, illetve ismeretterjesztést színvonalasan, értékteremtő módon, az orvoslást érintő egyéb szempontoknak is megfelelően művelik”. (mok.hu 2019) A Semmelweis Egyetem 2010-ben hívta életre a hazai egészségtudományt érintő újságírás másik meghatározó (bár jóval speciálisabb) díját, melynek célkitűzése az egyetemről való tudósítás, hírközlés és tájékoztatás területén nyújtott kiemelkedő teljesítmény elismerése. A két kategóriában kiosztott – média és hírszerkesztői – díjat 2012-ben Kopp Mária pszichológus professzor életművére és munkásságára emlékezve nevezték át, ezzel is tisztelegve az előtt, hogy pályája során kiemelt fontosságúnak tartotta a köz tájékoztatását. (semmelweis.hu 2019)

Az egyes intézmények és díjak jelentős mértékben támogatják ugyan az egészségügyi újságírást, mindez mégsem lehet elegendő. Éppen az alap hiányzik, hiszen megfelelő képzés, az oktatás különböző szintjein választható specializációk nélkül nem működhet megfelelően egyetlen szakma sem. Újságírók és a média világában jól boldoguló szakemberek képzése természetesen országszerte rengeteg helyen zajlik, a néhány hetes kurzusoktól egészen az egyetemi képzésekig terjedő palettán azonban alig találni szakterületekre fókuszáló vagy szakújságírói képzést, egészségügyit pláne. Bár kifejezetten egészségügyi újságírással foglalkozó képzési hely Magyarországon nincs, a felsőoktatásban különböző tudománykommunikációs képzésekre találni példát. Ezek, ha lazábban is, de ehhez a területhez kapcsolhatók. Az Eötvös Lóránt Tudományegyetem Természettudományi Karának természettudományi médiakommunikátor szakirányú felsőoktatási továbbképzése műszaki és természettudományi alapképesítéssel (természettudományi alapszakok, informatikus alapszakok, műszaki alapszakok, agrártudományi szakok, orvostudományi szakok) rendelkező szakembereknek nyújt elméleti alapozást és széles körű gyakorlati ismereteket a hagyományos és új tudománykommunikációs műfajokban. (edutech.elte.hu 2019) Ebben egy korábbi, tudománykommunikációval foglalkozó képzésük örökségét viszik tovább. A Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának akkreditált tudománykommunikáció a természettudományban elnevezésű szakirányú továbbképzése a természet-, élet- és műszaki tudományok területén dolgozók vagy a tudománykommunikációval hivatásszerűen foglalkozni kívánók számára nyújt segítséget a média működésének, legfontosabb színtereinek (nyomatott sajtó, televízió, rádió, online média) megismerésében és átlátásában, egyfajta hidat képezve a tudomány és a média között. (felvi.hu 2019)

Mindezek alapján jól látható, hogy az egészségügyi újságírás kevésbé intézményesült terület. Az ugyan örvendetes, hogy léteznek szakmai díjak, de a szakmai szervezet alig 130 főnyi tagságot számlál, a szerkesztőségekben az újságíróknak egyre kevésbé van lehetőségük csak ezzel a területtel foglalkozni és a terület utánpótlása sem biztosított. Sokan pusztá elhivatottságból sajátítják el a másik szakmai oldalhoz tartozó (újságírói vagy egészségügyi) ismereteket.

Az egészségügyi újságírás rendszere

Az egészségügyi sajtó – különféle átfedésekkel – kétféleképpen osztható fel. A megjelenés aspektusából lehet online vagy offline az ide tartozó tartalom, az elérni kívánt olvasóközönség szempontjából pedig lehet szakmai tudományos, szakmai nem tudományos és nagyközönségnek szóló. Természetesen a gyakorlatban mindkét felosztás minden eleme összekapcsolódik, vagyis az elérés minden szintjén találunk online és offline tartalmakat is, ráadásul a legtöbb esetben az offline sajtó sem működik már valamilyen online társfelület nélkül.

A dolgozat e két felosztást használja fel egymásba ágyazva, a hazai egészségügyi újságírás sajátosságaira szabva. Elsőként a print sajtó szakmai-tudományos, szakmai nem tudományos, illetve nagyközönségnek szóló kiadványait (ezen belül a kereskedelmi forgalomban lévő, valamint az ingyenes reklám- és patikakiadványokat) nézzük végig. Majd az online sajtó esetében is ezt a hármas rendszert – a nagyközönségnek szóló tartalmak kapcsán főként a hagyományos, illetve a civil újságírók által létrehozott tartalmak kérdéskörére fókuszálva – alkalmazzuk. Mindkét esetben felvázoljuk a teljesen egészségügyi tematikájú kiadványoktól a témával csupán alkalmanként, egy-egy cikkben foglalkozó sajtótermékekig terjedő skálát.

Offline egészségügyi sajtó

A nyomtatott egészségügyi újságírás szakmai tudományos kategóriájába rendszerint tudományos folyóiratként akkreditált, külön szerkesztőbizottsággal rendelkező lapok tartoznak (mint például az *Egészségtudomány* vagy az *Orvosi Hetilap*). Cikkeik lektorálva, a tudományterület hivatkozási rendszereit alkalmazva jelennek meg. Ez a szegmens lényegében az academic writing területe, és nem a tudományos vagy szakmai újságírásé. A szakmai tudományos nyomtatott sajtóhoz a specifikusan akadémiai közeghez szóló lapok tartoznak, de ezek egy része érdekes lehet a szakma számára is, és akad néhány olyan lap is, ahol a tudomány mellett más szakmai kérdések is előfordulnak, így e csoport pontos határait nehéz, sőt valójában nem is igazán szükséges meghúzni. A tudományos folyóiratok specifikusabban a különböző kutatásokkal, tudományos életben elért eredményekkel és az ott napirenden lévő kérdésekkel foglalkoznak, míg a szakmai lapok inkább az orvosok és más egészségügyi dolgozók napi munkájában igyekeznek segíteni, számukra információkat nyújtani. A határok éles meghúzása ellen szólhat, hogy tudományos lapok írásai éppúgy lehetnek szakmailag fontosak egy gyakorló orvos számára, mint az orvosszakmai lapokban megjelenő cikkek.

Az újságírók szerepe a tudományos folyóiratokhoz hasonlóan a szakmai nem tudományos lapokban is elhanyagolható: bár itt már nem a tudományos élet szereplői (akadémikusok, kutatóorvosok) szólalnak meg, ezekben is főként az orvosszakma képviselői kapnak teret. Ide sorolható például a *Magyar Családorvosok Lapja* (2008-), az *Ápolásügy*, a Magyar Ápolási Egyesület továbbképző és tájékoztató kiadványa (1986-), az *Orvostovábbképző Szemle* (1993-), illetve még az *Egészségügyi Közlöny* (a Magyar Közlöny egészségügyi kiadványa) is. Nyelvezetükben ezek már közelebb állnak a hétköznapihoz, ám ez sajtónyelvnek messze nem mondható. Sajtótermékké csak a megjelenés gyakorisága (heti, havi, negyedéves, stb.), a kiadvány stílusa, formája teszi őket, a klasszikus sajtóműfajok és az újságírás jellegzetességei sok esetben teljes mértékben hiányoznak. Célközönségük meglehetősen konkrét, a tudományos kategóriáéval részben egybevág, hiszen szinte kizárólag az egészségügyben dolgozók számára releváns információkat közölnek. A nagyközönséghez egyáltalán nem, vagy csak helyenként, egészen kis mértékben próbálnak szólni.

A nagyközönségnek szóló lapok esetében az újságíróknál gyakorlatilag bárki számára hozzáférhető folyóiratokról beszélünk. Ezek leginkább az alapján különíthetők el, hogy milyen mértékben foglalkoznak egészségügyi témákkal, illetve hogy ezen belül milyen irányt (egészség-betegség, fitness, életmód, testépítés, stb.) képviselnek.

A teljes terjedelmükben egészségügyi lapok mellett vannak, amelyek csak kisebb részben tartalmaznak ilyen témákat, általában egy-egy egészség rovattal rendelkeznek. Tipikusan ilyenek a női magazinok, de egyre erősödő

tendencia, hogy a férfimagazinok is komolyabban foglalkoznak például a szűrővizsgálatok népszerűsítésével, testi-lelki egészséggel. Ezekon kívül a különböző regionális vagy megyei lapok, és általában a bulvár vagy közéleti lapok is rendelkeznek egészségügyi rovattal. A következő szint azoké a lapoké, amelyek csak egy-egy cikkben, időről időre, rendszertelenül foglalkoznak a területtel. Tipikus példái ennek a klasszikus hírlapok, napilapok, amelyeknél az egészségügy amúgy is inkább közéleti témaként jelenik meg, kivéve természetesen a legfontosabb, széles közérdeklődésre számot tartó orvostudománnyal, orvoslással kapcsolatos híreket, újdonságokat. A magazinok és hírlapok mellett fontos platformot jelentenek továbbá az ismeretterjesztő lapok is, amelyekben egy-egy témával akár hosszabban is lehet foglalkozni. A nagyközönségnek szóló egészségügyi sajtótermékeknek létezik egy másik nagy szegmense is a kereskedelmi forgalomban lévő lapok mellett: az ingyenes vagy reklámkiadványok, amelyekről szintén szót ejtünk.

Először azonban a kereskedelmi forgalomban lévő kiadványokat tekintsük át. Ezek esetében rajzolódnak ki leginkább a korábban már vázolt fokozatok: vagyis, hogy hol milyen mélységben és mértékben jelenik meg az egészségügy mint téma.

A teljesen egészségügyi tematikájú lapok között kell megemlítenünk a *Nők Lapja Egészség Magazin*t, amely nem csupán azért érdekes, mert kategóriájában szinte egyedülálló (ilyen terjedelemben, az egészség-betegség témakörrel általánosan foglalkozó kiadványt nem igazán találni kereskedelmi forgalomban), hanem azért is, mert jó példája annak, hogy a piaci rést megtalálva miként képes egy magazin adott rovata teljesen önálló lappá kinőni magát. Ezen lapok nyelvezete és műfajai teljes mértékben megfelelnek a klasszikus újságírástól elvártaknak. Jól láthatóan elkülöníthetők ténycikk, vélemények, feltáró írások, interjúk és riportok, melyek szerzői minden esetben újságírók, akik közérthető sajtónyelven, a hitelességet és pontosságot szem előtt tartva tájékoztatnak széles közönséget. Igaz, hogy nem a fizikai, hanem a lelki egészséget állítják a középpontba, de hasonló szerepet töltenek be a saját területükön a *Nők Lapja Psziché* és a *HVG Pszichológia* című lapok is.

A következő szint az egészségügyi rovattal rendelkező lapok, melyek nem teljes terjedelmükben, de fix helyen és rendszeresen foglalkoznak a témával. Ide tartoznak a női- és férfimagazinok, illetve az egyéb (akár) hír- és bulvárlapok is. A női magazinok a már említett *Nők Lapjához* hasonlóan működnek, célközönségük és stilisztikai jellegzetességeik is nagyjából egységesnek mondhatók. A *Cosmopolitan*, az *Elle*, az *Éva*, a *Kiskegyed*, a *Marie Claire* vagy a *Ridikül Magazin* mellett még hosszasan sorolhatnánk a kategória szereplőit, ám itt is érdemes kiemelni egy újszerű kezdeményezést. A *Blikk Nők* esete igen összetett, kissé közvetett formában érinti az egészségügyi újságírás témáját, ugyanis a *Blikk* bulvár napilap női rovata vált ki a lapból önálló női magazinná, melynek állandó rovatai között találunk egészségügyit is. És persze az olyan elsősorban nőket megcélzó életmód magazinokban is nagy hangsúlyt kap az egészség, mint a *Diéta és Fitness* vagy a *Test és Lélek*.

A férfimagazinok közül elsősorban a *Men's Health* emelendő ki, mely bár érint az egészségen kívül más területeket is, mégis arra helyezi a legnagyobb hangsúlyt. Fogyással, egészséges táplálkozással kapcsolatos témáival ez áll legközelebb ahhoz, hogy a *Nők Lapja Egészség* férfiaknak szánt megfelelőjeként aposztrofálhassuk. Az olyan kiadványokon kívül, amelyek csupán azért fordítanak nagyobb figyelmet az egészségre, mert az fő témájuktól nem elválasztható (mint például a *Muscle&Fitness*), a klasszikus férfimagazinok (*Playboy*) is egyre nagyobb mértékben foglalkoznak az egészséggel. Ezek a lapok gyakran hívják fel a figyelmet a rendszeresen elvégzendő szűrővizsgálatok fontosságára, a sport egészségmegőrző hatásaira vagy akár a szexuális úton terjedő betegségek kockázataira is.

A hagyományos formátumú hír- és bulvárlapok megjelenésük helyétől (országos, regionális, megyei, helyi) vagy gyakoriságától (napi, heti) függetlenül szintén gyakorlatilag kivétel nélkül foglalkoznak valamilyen formában az egészségüggyel. Általánosságban elmondható, hogy a kisebb régiókat lefedő kiadványokban jellemzőbb a témának szentelt (ha nem is minden egyes lapszámban, de viszonylag rendszeresen megjelenő) teljes rovat (a *Délmagyarország* esetében a *Gyógy-Ír* rovat mellett a mellékletként megjelenő *Lilla* is gyakran foglalkozik a területtel), mint az országos napilapokban. A regionális és megyei lapok mellett a már említett bulvár az, ami még hasonló formában és mennyiségben ad teret a témának, a legnagyobb országos bulvár napilapok, a *Blikk*, a *Bors*, de még a *Ripost* is rendelkezik egészségről, betegségekről szóló rovattal.⁵ Mivel az országos terjesztésű napilapok, hírlapok (Magyarországon legalábbis) hagyományosan elsősorban közéleti, politikai témájúak, így az egészségügyi újságírás szempontjából ez az a szint, ahol már csak esetenként, egy-egy cikk erejéig jelenik meg a téma. Természetesen a hangsúlyok is mások: míg a magazinosa forma sokkal

inkább az általános prevenció munkára épít, a klasszikus nyomtatott napi sajtóba – amilyen a *Népszava*, a *Magyar Hírlap* vagy a *Magyar Nemzet* – csak konkrét hírek és esetek kerülhetnek be. Ennek ellenére (vagy épp ez okból) az idáig is elérő témák általában a legfontosabbak, jól mutatja ezt az is, hogy a korábban már taglalt egészségügyi újságírást díjazó elismerések is gyakran egy-egy országos napilapban publikált írást jutalmaznak. A célközönség egyértelműen itt a legheterogénebb, a nyelvezet, a forma és a stílus pedig (a regionális és megyei lapokhoz hasonlóan) ebben a kategóriában áll a legközelebb egy elképzelt ideális sajtóééhoz.

A hírlapokhoz hasonlóan ritkán, de akkor általában különösen fontos témákat dolgoznak fel az olyan ismeretterjesztő lapok is, mint például a valamivel tudományosabb vonalat képviselő *Élet és Tudomány*, vagy a magazinosabb formátumú *National Geographic* és *IPM*. Ezek a platformok amellett, hogy egy-egy témával akár hosszabban is lehetőségük van foglalkozni, azért is fontosak, mert kiszélesítik az egészség-betegség témához hiteles, közérthető formában hozzáférők körét.

A nagyközönségnek szóló nyomtatott lapokon belül fontos szereplők a kereskedelmi forgalomban nem elérhető kiadványok, amelyekhez rendelőkben, patikákban juthatunk hozzá. Ezek esetében ki kell emelni a hirdetések szerepét, hiszen itt leginkább gyógyszergyártók szponzorált tartalmait, patikaláncok reklámjait tartalmazó lapokról van szó. Ennek alapján alapvetően elkülöníthetők általános, nem egy cégre specializálódott lapok és egyértelműen patikaláncokhoz, gyógyszergyártókhoz köthetők, amelyek azonban nem csak az aktuális ajánlatokat tartalmazzák, hanem valós tartalmat, cikkeket is közölnek.

Az általános kategória tipikus példái a *Patika Tükör*, a *Patika Magazin*, a *Négy Évszak Patikája*, vagy kifejezetten a gyermekek egészségére specializálódott *Baba Patika* vagy a *Bébik, kicsik és nagyok*. Természetesen ezek is közölnek úgynevezett PR cikkeket, alkalmaznak különféle tartalommarketing eszközöket (ingyenességük révén az önfenntartáshoz ez elengedhetetlenül szükséges is), azonban ezek jellemzően több céghez köthetők, és reklám mivoltuk ellenére általában nem keltenek rossz benyomást az olvasóban. Stílusukban és felépítésükben az egészségügyi magazinokra hajaznak, így egyfajta hiányt is betöltenek az igencsak szegényes választékkal rendelkező tisztán egészségügyi témájú, nem nemekre specializált lapok piacán.

A patikákhoz, illetve gyártókhoz köthető lapok, mint például a *Pingvin Patika*, a *Szimpatika*, az *Alma Gyógyszertár*, a *Benu Gyógyszertár* vagy a *Kígyó Patika* ránézésre nem is különböznek különösebben a független kiadványoktól. A saját ajánlatok és termékek promotálásán kívül még tartalmukban sem feltétlenül. A cél itt is hasznos, informatív, tájékoztató és egyben szórakoztató tartalom szolgáltatása az olvasó (potenciális vásárló) számára, ám az mindenképpen kiemelendő, hogy ezen írárok többnyire a független ingyenes kiadványok fizetett cikkeinél nagyobb mértékben íródnak a reklámszakemberek, mint az újságírók nyelvén.

Online egészségügyi sajtó

A szakmai tudományos online sajtó mutatja talán legjobban az egészségügyi újságírás bizonyos részeinek már említett megközelíthetlenségét, hiszen itt nem csak a szerzők köre (tudományos munkatársak) hanem maga a hozzáférés is minden más kategóriánál zártabb. Elsősorban az előfizetők férhetnek hozzá ezekhez a folyóiratokhoz. A szakmai tudományos kiadványokat is érinti az a sajtó egészét meghatározó tendencia, miszerint az elektronikus forma egyre nagyobb teret hódít el a nyomtatottól. Az egészségüggyel foglalkozó szakmai tudományos lapok forgalmazása, kiadása ebben a formában sem válik minden esetben publikussá – kivéve az open access (azaz szabad hozzáférésű) cikkeket.⁶ Szabadon az interneten nem, csupán egyetemek és könyvtárak zárt rendszereiben férhetünk hozzá a többségükhöz, amennyiben nem tartozunk a szakmai előfizetők körébe. Az egyszerű fogyasztó nem csak azért nem tud a komoly orvosi szakértelmet tükröző forrásokból tájékozódni, mert nem kompetens a témában, hanem azért sem, mert ezeket fizikailag nem (vagy csak nehezen) éri el. Tegyük hozzá, ezekben többnyire nem is a laikusoknak szóló információk jelennek meg. Az újságírók persze – ha tehetik – olykor szemlézik a tudományos folyóiratok cikkeit, de az azokban publikált eredményeket sok esetben eredeti összefüggérendszerükből kiemelve, leegyszerűsítve mutatják be. A tudományos eredmények bemutatása egy komplexebb kérdéskör része: az akadémiai szférában a széles értelemben vett ismeretterjesztő tevékenység semmilyen elismerésben nem részesül – ez nem része a kutatók teljesítményértékelésének. Emiatt csak azok a szakemberek foglalkoznak ezzel a kérdéssel, akikben rendkívüli hivatástudat van. A helyzet azért nem ennyire drámai, az elkötelezett szakmabelieknek köszönhetően léteznek tudományos, mégis nagyközönségnek szóló ismeretterjesztő oldalak. Ilyen például a *Ködpiszkáló*, amelynek

célja a gyógyszerekkel kapcsolatos tévhitek eloszlatása. A blog 2018-ban elnyerte a Juhari Zsuzsanna-díjat⁷ is.

A szakmai nem tudományos portálok közé olyan oldalak tartoznak, mint az *E-medikus Storage*, a *Medical Online*, a *Doctors Abroad* és az *mRNS.hu*, vagy a gyógyszerészeti témakörre fókuszálók közül például a *Pharma Training*. Amellett, hogy szinte minden szereplő orvosoktól orvosoknak szánt hasznos információk gyűjtőhelyeként definiálja magát és ezt a legtöbb esetben be is teljesíti, elkülönülnek általános és specifikusabb jellegű portálok. A *Doctors Abroad* például kifejezetten a frissen végzett vagy már gyakorló orvosok számára kínál elsősorban külföldi állásokat, és ehhez kapcsolódóan mindenféle nemzetközi munkaerő közvetítést segítő szolgáltatást, szaktanácsadást. Ezek többségét azonban nem sorolhatjuk a klasszikus értelemben vett egészségügyi újságírás kategóriája alá.

A nagyközönségnek szóló online egészségügyi újságírást kétségtől a különböző betegségekkel foglalkozó oldalak uralják. A legnagyobb népszerűségnek örvendő *WEBBeteg*, *Egészség Kalauz*, *InfoBeteg*, *InforMed*, vagy a gyermekekre specializálódott *Gyermeklét* vitathatatlanul igen jelentős szerepet tölt be a felvázolt térképen. Elemzésük során azonban nem mehetünk el a tény mellett, hogy az újságírás klasszikus formáiba a betegségekről való tájékozódást szolgáló portálok sem igazán illeszthetők be.

Ha eddig nem is annak képviselőit soroltuk, a nagyközönségnek szóló online egészségügyi újságírás mint olyan természetesen létezik. Két nagy pólusa a hagyományos, hivatásos újságírók által előállított tartalmak, illetve a civil újságírók által uralt blogoszféra. A hagyományos, újságírók által előállított egészséggel kapcsolatos tartalmak alapvetően két kategóriába sorolhatók, az egyik, amikor a megjelenési hely kizárólag online működik, a másik pedig a valamilyen nyomtatott sajtótermékhez kapcsolódó kiegészítő online platform. Mindkét esetben meglehetősen széles a skála, a magazin formától a hírcentrikus oldalakig minden szinten foglalkoznak valamilyen mértékben az egészségüggyel.

A csak online megjelenő portálok esetében a *Femina* képviseli a nyomtatott női magazinok online megfelelőjét (külön rovatot vagy címkét szentel a témának, elsősorban női közönség számára készül), a *men.hu* pedig a férfimagazinokét. A legnagyobb hírportálok is hasonlóan kezelik a témát, mint a nyomtatott sajtó, az országos lapokhoz hasonló mértékben és formában jelenítik meg az egészségügyet. Persze nem igazán egységesek abban a tekintetben, hogy milyen teret szánnak neki: míg az *Origo*-nak, az *Index*-nek és a *444*-nek nincs külön egészségügyi rovata, a *24.hu*-nak például van. Az ő esetük egyébként is kiemelendő, hiszen a *HáziPatika.com*-ot mint egészségpartnert impresszumukban is említik, illetve a közösségi médiában is rendszeresen posztolnak onnan származó írásokat. Az online és offline formában is megjelenő lapok esetében ez némileg könnyebb, hiszen a két platform szerzői között – ha nem is teljes mértékben egyeznek meg – gyakori az átfedés. A nyomtatott sajtóval foglalkozó részben már vizsgált országos és megyei lapoktól (például *HVG*, *Délmagyarország*, *Békés Megyei Hírlap*) a különböző női magazinokon át (*Nők Lapja Café*, *Glamour*, *Cosmopolitan*, stb.) egészen a bulvár (*Blikk*, *Bors*, *Ripost*), sőt az ismeretterjesztő (*National Geographic*, *IPM*) lapokat sorra véve látszik, hogy ma már szinte egyáltalán nincs olyan szereplő, amely kizárólag nyomtatásban jelenik meg. Ezek mindegyike online is valamilyen mértékben a print változatának stílusához és jellegzetességeihez igazodik, hol jobban, hol kevésbé figyelembe véve az internetes platform adta lehetőségeket és kihívásokat. Ma már olyan komplex magazinokra is van példa, melyek online és offline megjelenése látszólag egyenrangú: a *fitt.info* portálhoz egy nyomtatott *Fitt.info* magazin is kapcsolódik, a kettő együtt alkot egy teljes brandet.

A civil újságírók által előállított tartalmak általában blogokon vagy esetenként klasszikus online portálokon vendégírásként jelennek meg, de természetesen blogok és blogok között is akadnak különbségek. Míg egy jól elkülöníthető kategóriaként vannak jelen az általánosabb tematikájú, online egészségügyi magazinokra hajazó blogok (amilyen a *Háziorvos Blog* vagy az *Életmód Blog*), addig akadnak személyekhez fűződő szakmai blogok is (*kazaianita.wordpress.com*, *www.novakhunor.hu*). Ezek általában elsősorban egészségképzéssel, orvos-beteg kommunikációval foglalkoznak, a céljuk sokszor az egészségműveltség növelése. Viszont a blogoszférában megjelenő tartalmak változatossága miatt szakmai szempontból ezen a szinten a legkevésbé garantált az orvosi pontosság, leszámítva persze az esetlegesen szakorvosok által írt szakmai blogokat, illetve a hitelesített oldalakat. A blogoszférában megmutatkozó kettősség (a szakmaiatlannak tekintett környezetből kapott, mégis megalapozott információ) tovább nehezíti nem csak az olvasó ítélethozatalát, hanem a rendszer szintjeinek pontos elkülönítését is a tudományos feldolgozás során. A hitelességi aggályokat a blogoszféra esetében általában az hordozza magában, hogy nem biztos, hogy a szerző esetlegesen hiányzó háttérismeretei egy alacsony egészségműveltségű olvasó számára is megmutatkoznak. Ez sok esetben csak akkor válik

egyértelművé, ha a blogger nem csak az egészségügyben, hanem az írásban is inkompetens. Ezen hitelességi aggályok feloldására jött létre az *EgészségKommandó* projekt, amely egészségüggyel foglalkozó weboldalak hitelesítésével foglalkozik.⁸ A projektet részben ugyan a szakma védekezési kényszere hívta életre, mégis fontos szerepet tölthet be itthon az egészségműveltség növelésében: a célja ugyanis az, hogy a közönség tudatosan fogyasszon megbízható egészséggel kapcsolatos tartalmakat az interneten.⁹ A Magyarországon egyedülálló kezdeményezés több nemzetközi, hitelességet elbíráló rendszer (*HONcode*, *National Institutes of Health*, *Journal of Medical Associations*) figyelembevételével, egy saját, hazai tapasztalatokon alapuló, objektív kritériumrendszert hozott létre kifejezetten a magyar nyelvű egészségügyi honlapok vizsgálatára (Horváth – Matics – Meskó 2018). Nemzetközi szinten ehhez nagyon hasonló kezdeményezés volt 2004-ben az ausztrál Newcastle Egyetemen indult Media Doctor projekt is, mely az egészségügyi hírek pontosságának javítását tűzte ki célul. Ennek keretében Kanadában, Németországban, Kínában, Japánban és az Egyesült Államokban is indítottak egészségügyi hitelesítő oldalakat. Ezek közül a németországin kívül már csak az amerikai *healthnewsreview.org* működik, mely mára a legnagyobb és legaktívabb ilyen jellegű kezdeményezéssé vált közel háromezer megjelentetett és értékelt hírével, PR-cikkével. A cikkeket az egykori ausztrál mintának megfelelően tíz kritérium alapján értékeli három kritikus és körülbelül ötven külső szakértő. A magyar rendszerhez hasonlóan figyelik, hogy az újságíró megfelelően mérlegelt-e, valamint milyen forrásokra támaszkodott. Az értékelők orvosi végzettséggel és/vagy tudományos fokozattal rendelkeznek, újságírók és tudománykommunikációs szakemberek. Az újmédiás kihívásokkal lépést tartva podcastokat is készítenek, melyekben a betegeket félrevezető médiaüzenetekkel foglalkoznak (who.int 2017). A külföldi példák iránymutatóul szolgálhatnak az *EgészségKommandó* számára is, hogy a hosszútávú, sikeres fennmaradáshoz elengedhetetlen a szakmai alaposágon túl az újmédiás trendeknek és fogyasztói igényeknek is megfelelni.

Konklúzió

A hazai egészségügyi sajtó igen szerteágazó. A felvázolt hármas struktúra (szakmai tudományos, szakmai nem tudományos és nagyközönségnek szóló sajtótermékek) online és offline platformon egyaránt jelen van. A felvázolt rendszeren belül – az egészségügyi témák megjelenésének mértékét és gyakoriságát mérni hivatott – három szintet különítettünk el: a teljesen tematikus, a részben (fix időközönként vagy helyen/rovatban) tematikus és a témát csak alkalmanként érintő sajtótermékeket. Ezek a szintek csak a nagyközönségnek szóló sajtóban érvényesülnek.

A jelenlegi dolgozat csak arra vállalkozott, hogy a hazai egészségügyi újságírást feltérképezze, annak fő jellemvonásait meghatározza, szereplőit rendszerezze. A terület szélesebb körű kutatására azonban – éppen annak feltáratlansága miatt – kétségtelenül szükség van a jövőben. A folytatás egyik lehetséges iránya a most csak említés szintjén, példaként felhozott lapok mélyrehatóbb vizsgálata. A konkrét szövegek elemzése (akár egy adott betegség különböző sajtóorgánumban való megjelenése mentén) mindenképpen hasznos információkat hozhatna felszínre az egészségdiskurzus működéséről. A szövegek szerzőinek vizsgálata pedig az egészségügyi újságírói szakmáról, annak gyakorlati oldaláról festhetne pontosabb képet. Egy másik lehetséges irány az egészségügyi újságírás egyes problémáinak esettanulmányoszerű feldolgozása.

Az egészségügyi újságírás feltárása már csak azért is szükséges, mert egy terület intézményesüléséhez annak akadémiai elismertsége is hozzájárul. E speciális újságírói szféra ma Magyarországon szervezeti, legitimációs, finanszírozási, utánpótlási és hitelességi gondokkal küzd, így a fejlődése nem biztosított, miközben más országokban a health, medical vagy health care journalismként emlegetett szektor egyre nagyobb teret nyer magának.

IRODALOM

Belluz, Julia (2016. június 21.): Health journalism has a serious evidence problem. Here's a plan to save it. *Vox.com* Elérhető: <https://www.vox.com/2016/6/21/11962568/health-journalism-evidence-based-medicine> Letöltés időpontja: 2019. május 18.

Campaigning for a fact-based approach to health journalism. (2017. április 4.) *who.int* Elérhető: <https://www.who.int/bulletin/volumes/95/4/17-030417/en/> Letöltés időpontja: 2019. május 18.

Egészségügyi Újságírói Díj (2012. május 12.). *cco.hu* Elérhető: <http://cco.hu/egeszseguegyi-ujsgairoi-dij/> Letöltés időpontja: 2019. május 18.

Eggenger, Scott (1998): The Power of the Pen: Medical Journalism and Public Awareness. *jamanetwork.com* Elérhető: <https://jamanetwork.com/journals/jama/article-abstract/1834318> Letöltés időpontja: 2019. május 18.

Tudománykommunikáció a természettudományban. *felvi.hu* Elérhető: https://www.felvi.hu/felveteli/szakiranyu-tovabbkepzesek/IntezmenyiOldalak/szakiranyu.php?smeg_id=1341 Letöltés időpontja: 2019. május 18.

Hiánypótló egészségügyi szakújságíró-képzés magyarországi előadókkal (2009. május 26.). *archivum2.szabadsag.ro* Elérhető: <http://archivum2.szabadsag.ro/szabadsag/servlet/szabadsag/template/article,PArticleScreen.vm/id/26151> Letöltés időpontja: 2019. május 18.

Hitelesítés. *e-kommando.hu* Elérhető: <https://e-kommando.hu/hitelesites/> Letöltés időpontja: 2019. május 18.

Horváth Tamás – Matics Katalin – Meskó Bertalan (2018): Rendszer az egészségügyi weboldalak hitelesítésére. *Orvosi Hetilap*. 159 (13), 511-519.

Larsson, Anna – Andrew D Oxman – Cheryl Carling – Jeph Herrin (2004). Medical messages in the media – Barriers and solutions to improving medical journalism. *onlinelibrary.wiley.com* Elérhető: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1046/j.1369-7625.2003.00228.x> Letöltés időpontja: 2019. május 18.

Magyar egészségügyi újságíró kapott uniós díjat (2012. február 1.). *hvg.hu* Elérhető: http://hvg.hu/plazs/20120201/egeszsegugyi_ujsgairo_dij Letöltés időpontja: 2019. május 18.

MOK Média Díj. *mok.hu* Elérhető: <https://mok.hu/a-kamararol/dijak-elismeresek> Letöltés időpontja: 2019. május 18.

Rudisch Ferenc Martin – Tóth Benedek (kézirat): Az egészség fogalmának kulturális konstrukciója az 1850-es években. Aetas. Közlésre befogadva.

Semmelweis Egyetem Kopp Mária Média Díj. *semmelweis.hu* Elérhető: <http://semmelweis.hu/mediasarok/semmelweis-media-dij/> Letöltés időpontja: 2019. május 18.

Természettudományi médiakommunikátor szakirányú felsőoktatási továbbképzés. *edutech.elte.hu* Elérhető: http://edutech.elte.hu/?page_id=1238 Letöltés időpontja: 2019. május 18.

Tófalvy Tamás (2017): *A digitális jó és rossz születése*. Budapest: L'Harmattan Kiadó.

Vassiliou, Androulla (2009. november 5.): Az Európai Unió Egészségügyi Újságírói Díj – 2009. *Egészség-EU Hírlevél*. 41. szám. Elérhető: http://ec.europa.eu/health/newsletter/41/newsletter_hu.htm Letöltés időpontja: 2019. május 18.

JEGYZETEK

¹ A kutatást az EFOP-3.6.1-16-2016-00008 azonosítójú, EU társfinanszírozású projekt támogatta.

² A befogadói oldal mellett különösen érzékenyen érinti az újságírókat is a terület zártsága: pontos, hiteles, naprakész információk hiányában a legkomolyabb szakmai hozzáértéssel sem lehet az elvárásoknak megfelelő cikkeket írni (erről bővebben Belluz 2016).

³ Ezt a kettősséget annak ellenére is jól illusztrálja az American Medical Writers Association (AMWA) tagságának összetétele, hogy a szervezet nem kizárólag egészségügyi újságírással foglalkozik. Amikor az AMWA 1940-ben megalakult, tagsága szinte teljes egészében MD (Medical Doctor) fokozattal rendelkező tagokból állt. Az elkövetkező 50 évben azonban az AMWA-n belüli orvosi tagság folyamatosan csökkent. 1955-ben a tagok 76%-a rendelkezett MD-fokozattal, de 1991-ben ez a szám mindössze 9%-ra csökkent. Betty Cohen, az AMWA egykori elnöke szerint ahogy az AMWA fejlődött, sokan léptek be, akik különféle szakértelemmel rendelkeztek. 1991 óta megfordult a tendencia: az AMWA tagsága 20%-kal, 4000 tagra nőtt, az orvosok jelenleg az összes tag 12,5%-át teszik ki. Ahhoz azonban kevés adat áll rendelkezésre, hogy a szakmai szervezetekhez nem kötődő orvos-írók pontos számát meg lehessen határozni. (Eggener 1998).

⁴ Információink Nógrádi Tóth Erzsébettől, a szakosztály vezetőjétől származnak.

⁵ Ezek a *Blikk* esetében az Egészségkalauz, a *Bors*ban a Test és lélek, a *Ripost*nál pedig az Életmódi/Medicina.

⁶ A tudományos folyóiratokra jellemző, hogy egy részük szabadon hozzáférhető (open access), más részük fizetős tartalom, ez nem kizárólag az egészségügyi folyóiratok sajátossága.

⁷ Az Élet és Tudomány egykori főszerkesztőjéről elnevezett díjat a Tudományos Újságírók Klubja alapította, és 2016 óta osztják ki a tudományos ismeretterjesztő blogok között.

⁸ Az EgészségKommandó elsősorban betegek és egészségügyben dolgozók tájékoztatására szolgáló honlapokat (egészségügyi hírportálok, egészségügyi intézmények honlapjai, szakmai vagy civil egészségügyi szervezetek weboldalai, egészségügyi blogok, egyéb social media felületek) vizsgál. Értékelési rendszerében az átláthatóság és szakmaiság hitelességének elfogadható szintjét teljesítő portálokat automatikusan az ajánlott kategóriában, a [Hitelesített weboldalak](#) listáján teszi közzé. (e-kommando.hu 2018) A hitelesítési eljárásról bővebben lásd: Horváth – Matics – Meskó 2018.

⁹ Ez értelmezhető úgy is, mint a 19. század második felében a területen zajló úgynevezett „a jó és a rossz tudás” harca (Rudisch – Tóth kézirat), melynek célja nem csupán a tudatlanság és a helytelen információk visszaszorítása, hanem a mindenkori modern orvostudomány állásfoglalásainak kizárólagossá tétele. Míg akkor ezt az elkülönítést (saját cikkei által) maga a sajtó végezte, addig ma (természetesen már más hitelességi fokozatok mentén) tőle független elbíráló rendszerek teszik ugyanezt.

Contemporary Health Care Journalism in Hungary

Tamás Dunai, Adél Sifter

Health care journalism is a neglected area of the press in Hungary. Only a few journalists are adept in this field, and the academic inquiry is almost nonexistent. This paper offers a look at the state of health care journalism in the country. We introduce the main institutions (organizations, awards, trainings), and the main breakpoints of the field. We discuss the academic, medical, and public papers; online, and offline platforms; professional, and civic journalism. Our goal is to put Hungarian health care journalism on the map of the academic inquiries, define its characteristics, and review its representative journals.